

АБОНАМЕНТЪ:

За България, за 6 м. — 7 л.

За странство . . . — 14 л.

Единъ брой 10 ст.

ВЪСТНИКЪ ДОБРУ

Варна

Градската библиотека

251

Град Бабадагъ

Ръкоп. не се връщатъ назадъ

ОРГАНЪ НА ЦЕНТРАЛНИЯ ДОБРУДЖАНСКИ НАРОДЕНЪ СЪВЪТЪ

Излиза понеделникъ, сръда и петъкъ

Една 39 годишнина. — (Манифеста на Карола отъ 1878 година. — На нѣмскитѣ журналисти. — Положението въ Русия. — Прѣдстоящитѣ прѣговори за примиріе на руския фронтъ. — Генералъ Муравіевъ противъ Атмана Калединъ — Рускитѣ войски отъ фронта изчерпали хранителнитѣ си припаси. — Гласътъ на Добруджанцитѣ.

П. Тодоровъ.

Една 39 годишнина.

На 27 ноември се изпълниха 39 години отъ издаването манифеста на покойния Кралъ Каролъ къмъ добруджанското население. Тая дата не може да мине незабвѣзано, защото е свързана съ една мрачна епоха, едно тъмно робство, което души цѣли 38 години единъ скръпъ намъ роденъ край. И каква игра на мститата съдба — датата на манифеста съвпада съ ония дни, прѣзъ които миналата година славната ни армия, подкрепена отъ мощнитѣ ни съюзници, догнана врагъ изъ сѣверната окръжнина на Добруджа. Мѣсецитѣ ноември и декември аж пълни съ освободителни дати за сѣвернитѣ добруджанци и съ примѣри на безгранична обща на българскитѣ войски къмъ родината. Дни на славни енични борби, дни на кърви и мачителни походи! Изъ въоръжениятъ български народъ не спрѣ прѣдъ неприятелскитѣ отпори, прѣдъ безбройнитѣ окопи и телени мѣри и бързаше да свърши поборо съ врага, за да донесе свобода на цѣлата Добруджа, откъсната коварно отъ отечеството ни прѣди 38 години.

Паметни дни на върховни усилия и на пълно себеотрицание прѣдъ олтаръ на родната! Всѣки български войникъ легше безспирно въ боеветѣ съ пълно съзнание на своя дългъ и съ твърдо упование въ правотата на своята обединително-национална кауза. Добруджа трѣбваше да бъде озарявана за винаги съ лъчътъ на свободата; жертвитѣ бѣднѣха прѣдъ вихровия подема. Ний не чуваме ни едно разкаяние, не видѣхме ни едно колебание, защото борбата бѣ окрилена съ правото и дългътъ. Трѣбваше да се сжасатъ робскитѣ вериги, които стѣха снагата на единъ съжапъ, съ историческо за насъ минало, роденъ кѣтъ.

И Богъ ни помогна; ромънското нго бѣ сломено, а врагътъ прогоненъ задъ Дунава на чужда земя.

Когато днесъ ний заговораме за манифеста на Карола, не можемъ да не си припомнимъ тия сублими моменти, минути на върховни напрежения на нашата мощ, дѣла на народния гений. А тая сила е ниемо гаранция за нашата свѣтла бъднина.

Българското племе въ Добруджа бѣ гнетено цѣли 38 години, то бѣ изгнано и отъ кралъ и отъ правителство, въ то запаши своя националенъ духъ и самобитност. Затворитѣ, изгнанията, грабежитѣ на ромънската олигархия не бѣха въ състояние да сломятъ неговия високъ духъ. Малкитѣ успѣхи на ромънскитѣ държавници въ колонизиранието и ромънизиранието на сръдния Добруджа бѣха резултатъ на десетилетни години непрѣстани усилия, които на единъ нѣтъ се разбиваха у здравата гранитна стѣна на българщината.

И когато днесъ виждаме българското население все тѣй компактно и будно, изпълнено съ жизнена народна сила, намъ става тъжно да чуваме бѣди спорове върху нашитѣ исторически права за пълно национално обединение, което ниемо окриляше ония, които, съ наслада мрѣха по добруджанскитѣ поля и могили.

Ако ний днесъ поднасме кралския манифестъ, то не е защото той е станалъ исторически актъ, нѣ за да подчертаеме морала на ромънскитѣ претенции върху тоя роденъ кѣтъ. Тоя царски документъ, като прѣсвѣтленикъ съ неспокойнати съвѣсти, почва

съ оная несправда на европейската дипломация, която откъсна сѣверна Добруджа отъ нейното отечество — майка и бърза да намѣри оправдание въ кърветѣ на ромънския народъ. Въ него всѣка буква се обагрѣ съ червенитата на лицето на авторитъ му за вършената несправда. И само отъ желание да успокоятъ съзнатѣта си, тѣ правятъ тържествени обѣщания, които се испариха заедно съ настѣлото на скрепенитѣ нѣмъ подписи. И кралъ и правителства имаха китинно утѣрение за дѣлата, които прокламираха, а ромънската олигархия не стори нищо по-вече, освѣнъ да ги подкрепи въ прѣдначертания нѣмъ планъ — безъ подборъ на сръдствата, бързо да се сломи будния духъ на българщината въ Добруджа. Уви, мститата съдба се подигра съ всѣки прѣки и косвени съратници въ тоя прѣстѣпенъ планъ!

КАРОЛЪ I.

Съ милостта на Бога и народната воля самодържецъ на ромънскитѣ народъ на всѣки отъ настоящее и въ бъдеще здравіе.

Добруджански жители!

Великитѣ Европейски сили чрезъ Берлинскитѣ трактати соединиха страната Ви съ Романия.

Ний не владѣамъ въ предѣлитѣ Ви опредѣлени отъ Европа нѣмъ завоеватели; но и Вамъ Ви е извѣстно че много Ромънска крѣвъ са пролѣ за освобождението на народитѣ отъ правитѣ брѣгъ на Дунава.

Жители отъ всѣка народност и вѣра!

Добруджа принадлежала отъ древни времена на Мирчу Старитѣ и на Великитѣ Стефанъ, (а защо ли не и императоръ Траянъ? В. Р.) отъ днесъ прави частъ отъ Романия. Отъ днесъ Вий зависете отъ Государство, гдѣто не произвола, но само законъ обсежденъ и одобренъ отъ народа рѣшава и управлява.

Най-свѣтитѣ и най-скрити човѣчески добрини както: живота, честта и имота сж турани подъ защита на една конституция, за която намъ важидатъ много други народности. Вашата вѣра, Свѣйствата Ви, и прагътъ на жилищата Ви, ще бѣдатъ защитени съ законитѣ ни и никой не ще ги наруши безъ законно наказание за туй.

Жители мусулмани!

Ромънската справедливостъ не различава ни родъ ни вѣра. Вашата вѣра, Семействата Ви ще се защитаватъ на равно както и на Християнитѣ. Религиознитѣ и семейнитѣ Ви работи за Васъ ще бѣдатъ довърени на Муфти и Сѣдий избрани отъ родътъ и Вѣрата Ви. И тѣй Вий Християни и Вий Мусулмани съ довъріе прійметѣ ромънскитѣ власти, тѣ идѣтъ съ единствена цѣль да туратъ край на онези скръбни испитания чрезъ които преминахтѣ, и да излекуватъ ранитѣ които Ви докара Войната, да защитаватъ личностѣта, имота Ви и законитѣ Ви интереси и напоследѣтъ да развиватъ моралното и материялното Ви благосъстояние.

Ромънската войска която влиза въ Добруджа нѣма друго назначение освѣнъ да съхрани порядѣкъ, примѣръ отъ дисциплина и да защити мирнитѣ Ви животи. И тѣй посрѣщатѣ съ любовъ ромънското знамѣ, което, за Васъ ще бѣдѣ знамѣ за свобода, знамѣ за справедливостъ и миръ.

Въ кѣсо вѣрме стрната Ви по пътя на конституцията, ще получи окончателно образование, което ще ита грижа за нуждитѣ и правственостѣта Ви,

което ще турѣ на здрави основания Вашето гражданско съществуване. До оуѣ вѣрме Ромънскитѣ власти иматъ като за първа длѣжностъ са (познатѣ и удовлетворятъ нуждитѣ и обичаитѣ Ви, да иматъ грижа за благосъстояніето Ви ва да Ви направятъ да обичатѣ страната съ съдбата на която е свързана и Вашата съдба.

И тѣй като привикватъ благосъстояніето на Всемогущитѣ Богъ, въ името и съгласието на Европа, Ний днесъ знамѣ въ владѣніе Добруджа която става пакъ ромънска земя и кѣто Ви проваждамъ Нашето Господарско поздравление, желаемъ чтото днешнитѣ денъ да остана въ тѣзи нова частъ отъ Ромъния начало на мирѣта и процѣлватѣніето, начало на благосъстояніето и братска любовъ между синуитѣ на една и сѣща страна.

Дадено въ Врѣла, 14/27 ноември годината на благодатѣта 1878 и XIII отъ Нашето Господство.

Каролъ.

Предѣдателѣтъ на Министерскитѣ съвѣтъ, министръ на земледѣліето, търговіята, публичнитѣ работи и за министра на черковнитѣ работи

И. К. Вратънъ.

Министръ на иностранныи работи М. Когалничану.

Министръ на вътрешнитѣ работи К. А. Ресети.

Министръ на финанцитѣ И. Кампичану.

Министръ на юстицията Е. Статеску.

ВОЕННИ НОВИНИ.

Македонски фронтъ. Въ завоя на Черна прѣзъ денъ артилерийскитѣ отъкъ се засили твърдѣ много по фронта, огневата дѣйностъ не надмина обикновенатѣ си граници. Въ Мѣгленско, при Св. Арахангелъ, павна артилерийски отъкъ запади единъ неприятелски артилерийски складъ. Отъ двѣтъ страни на Бардара и въ низината на Долна Струма, дѣйствиѣта на разузнавателни части.

Добруджански фронтъ. Източно отъ Махмудия, едно неприятелско разузнавателно отдѣление бѣше разпрѣстѣнато съ огънь.

Западенъ воененъ театръ. Група армия на баварския прѣстолонаследникъ. Въ Фландрия имаме отъ вѣрме на вѣрме засилване на огневата дѣйностъ само между Цюлванеле и Генувелъ. Прѣдъ позицитѣ боеветѣ бѣха успѣшни за насъ и ни донесоха пѣлници. Сѣвероизточно отъ Пашендѣлъ бѣде осуетена атаката на една английска дружина.

Останалитѣ задъ нашитѣ линии при Вурленъ отъ послѣднитѣ боеве английски гвѣзда бѣха очистени чрезъ кървавъ, ръкопашенъ бой. Всемама 3 офицери, 800 войника и 20 картечици въ пѣлнѣ въ мѣстността и югозападно отъ гората Вурлонъ и западно отъ Фонтенъ нашитѣ пощни и твърдѣ силни рѣчно гранатни боеве спечелиха желаниа теренъ. Сѣверно отъ Бентъо неприятеля нападна сѣдѣтъ силенъ барабаненъ огънь, обаче бѣде отбитъ. Една английска атака, източно отъ Грикуръ пропадна прѣдъ нашитѣ припѣтвни.

Група Армия на Германския Прѣстолонаследникъ. Сѣдѣтъ голѣмото засилване на огъня; французитѣ нападнѣха по единъ фронтъ отъ 4 километра между Самонговъ и Воконъ. Тѣхнитѣ първи атакующи вѣлани бѣха разпрѣснати чрезъ нашия дѣхотенъ и артилерийски огънь и се завърнаха съ бѣгъ въ изходнитѣ си позиции. Многократнитѣ нападения на поставенитѣ отъ ново войски бѣха осуетени въ нашата странична зона. Многобройни французѣ и Туркоузи нападѣха въ пѣлнѣ въ нашитѣ рѣцѣ. Ожесточенитѣ огъни отъ бойния фронтъ прѣмина въ сѣдѣнитѣ участъци, именито отъ двѣтъ страни на Орнесъ, гдѣто трая прѣзъ цѣлиа денъ съ голѣма сила. Изхотѣтъ и атакитѣ нападѣха въ прѣки силната буря и дѣждъ съ успѣхъ и запашаваха неуморно войскитѣ на бойния театръ при Кабре и р. Мьоза.

Г. Годаровъ.

На нѣмскитѣ журналисти.

Между насъ не дойдоха прѣдставителитѣ на нѣмскитѣ журналисти. Должи да върнатъ посъщението, което напистѣ нѣмци напратили въ Германия, както трѣбваше да се очаква, тѣ, фалшеноститѣ на германската култура и прогресъ, дойдоха въ България, отидоха при юнацитѣ на югъ, за да видятъ великото дѣло на българския и германския войнѣвъ. Говорѣше се, че ще дойдатъ и при насъ, въ прѣлетната Добруджа. Чакахме ги съ възторгъ и радостъ. Нѣма ги. Ние само сѣмляваме. Колко необходимо бѣше това! Вярѣхъ по стѣнитѣ на 3-а българска армия, отъ Добручъ до Тулча, тѣ щѣха да иматъ плащени случаи непосредствено съ очитѣ си да спѣшатъ голѣмата задача на възрождения български народъ, който погребанъ въ добруджанската равнина единъ коваренъ и най-подлъженъ сѣмлявикъ на централна Европа и една стара легенда. Два пуста гроба, надъ които не хвърляме цѣти, двѣ жертви на мощта на нашето оръжие. Драгитѣ гости тука, въ Добруджа, отъ всички народъ и армия, щѣха да слушатъ само тържествата на стража изпълнени отъ радостъ и високо „ура“ нашия пиръ надъ сраженитѣ и погребанѣ врагове. Радостна сме, и ще бѣдемъ, защото въ наши рѣцѣ е земата, въ която лежатъ единъ до други славното минало на първото българско царство и свѣтитѣ юсти на възникатѣ и бесмъртни синове на 3-о царство!

Между насъ първенцитѣ на нѣмската мисълъ непосредствено щѣха да опитатъ и видятъ какъ народа и армията въ Добруджа братски, въ пѣсень и тържества, изживяватъ дни на следната свобода. Въ училищата българскитѣ дѣца изъ села и градове щѣха да ги привѣтствуватъ съ пѣсенята на майчината рѣчъ въ хвала на българското и сѣмлюно дѣло, а на полето, надъ благословенъ миренъ трудъ, наредъ съ звънящата пѣсень на чукулната, щѣха да чуятъ какъ самоуверено жъти пѣсенята на селска българинъ въ слава на Бога, за хрънатата свобода! Да бѣже дошли, сѣлки български гости, да вкусятъ отъ възхищения нектаръ на народната свобода, отъ поезията на свободна Добруджа.

Ворци за истината на сѣмлюната права кауза, германскитѣ журналисти, макаръ и за малко време между насъ, биха добили здравъ успѣхъ за българския характеръ на Добруджа и се пронакнагъ дълбоко отъ купнежа ни да имаме Добруджа, да бѣде тя свободна и българска въ цѣлата си ширина. Като германци, журналистѣ, синове на страната, кѣдѣто идзата за националното обединение е родинска, които съ мръля и още мрътъ за цѣлокупността на германската земя, тѣ биха разбрали въ Добруджа нашата национална тага и чудесата на войншнитѣ ни дѣла. Въ насъ всичко е просто, неподправено. Идеалитѣ ни сѣ въ свѣтлината на национална принципъ: само за нашето, съ нашето и нищо чуждо!

Германскитѣ журналисти, безъ просѣленъ сантиментализмъ, щѣха да добиятъ едно право схващане рѣшително въ полза на нашето обединение и малкитѣ въпроси, които злѣ убѣдени личности повдигатъ въ наша прѣда по отношението на Добруджа, щѣха да се стоятъ бърже въ огъня на жрецитѣ на истината. Мнозина отъ тѣхъ познаватъ страдалческото минало на Добруджа, оставаше непосредствениятъ успѣхъ на свѣтлото настояще, за да продадатъ свѣтитѣ на търговцитѣ, при рѣшенията, които утрѣ ще бѣдатъ постановявали. Съ кракъ на земата въ Добруджа, поена съ българския сѣмля и хрън отъ 40 години, тѣ щѣха справедливо да опѣнатъ величината на възроженото българско дѣло на стрината на сѣмля, като актъ на беззавѣтната ни войншка любовъ къмъ България и поробенитѣ ѝ катове. Кому не би забѣла свѣтъта, да види добруджанецъ съ простата но горда усмивка за свободата, за да не му е присади? Кой не би се стѣснитъ прѣдъ себе си, ако отгласе българския характеръ на Добруджа, прѣдъ срѣщанитѣ на всѣка крачка непознани български маси въ села и градове, прѣдъ строгия видъ на безчетнитѣ родни гробове, прѣдъ старчакитѣ старици отъ славното българско минало? Никой разуменъ журналистъ не би ималъ дързостта да прѣрече пенната кауза въ Добруджа, не би казалъ северна дума.

Журналистѣ е истински пионеръ въ градежа на политиката на народа си. Колегитѣ на дипломатитѣ, както се изрази г. Обердорфъ за журналистѣ, сѣ прѣдтечитѣ на всѣка голѣма дипломатическа акция. И дѣйствително, истинската журналистика е първия политически факторъ ватрѣ у дома си и въ международната политика. България неизмѣнно отъ 1915 година е на страдата на сѣмля. Ратницитѣ въ защитата на политиката на сѣмля, сѣ защитници и на политиката на отдѣлнитѣ сѣмлюни народи. Това най-добъръ знаеатъ професионалитѣ журналисти. Въ нашия, българския, печатъ близкитѣ възторгъ и възхищение отъ организацията на Германия, отъ нейната военна и економическа мощъ отъ нейния умъ. Днесъ цѣлата преса въ България, въздушена отъ настоящето, иска сѣмлюно и въ бъдаще; прѣизпълнена съ вѣра тя държи здраво рѣката на Германия. На всѣка страница въ българскитѣ вѣстници се четѣ защита на свободното економическо развитие на Германия и Австрия. Всѣки денъ се учи народѣтъ ни, че здравината на Германия и прогреса на економиката на централна Европа е въ пълно съгласие съ бъдащото на обединена България и въ нейна полза. Убѣдени въ 1915 г., че патѣщата ни сѣ обща и сега

всички чортаемъ картатѣ на нашето обединение съ сѣмлянието, че сътрудничимъ въ изработването основитѣ на солидната сграда на централна Европа. Чудесата на дѣлата ни въ полето на честта сѣмля за настоящето и бъдащото. Добруджа е патѣтъ, прѣзъ който пакуватъ враговетѣ на сѣмля. Руси и рожьни въ 1916 г. взеха патѣтъ отъ тука, за да скачатъ остѣта на сѣмлюнитѣ централна сѣмля. България, за да бѣде силна и крепка основа на сѣмлюногѣ на сѣмля, работи за обединението си съ Добруджа и Македония. Съ тѣхъ двѣ области ще сѣмлюни съ свѣта национална борба и установена спокойно на Балканитѣ, безъ македонски и добруджански въпроси, ще стана полезенъ ратникъ въ мисията на Германия за Азия. Обединена България може да свърже завинаги сѣмлюнитѣ си съ голѣмото стопанско дѣло на Сѣмля, зането за нея тя има само една задача: да расте стопански, съ миренъ трудъ и великѣ подомѣ, като въ тона отпощенце, отгравя само патѣта на централна Европа. Нѣма ли обединенъ България, нѣма миръ въ Балканитѣ, нѣма спокойно стопанско развитие за Европа въ Изтока. Ще търсамъ патѣтъ и ще чакамъ пакъ часа за обединението си. Тѣй говори българската преса. Това е нашата духовна ница, съ която ни храни тя.

Желанъ такава недумислена, възхищена работа и отъ нѣмскитѣ журналисти, прѣдставители на испанска Германия и на страната на философа на истината. Чакахме ви скъпи гости съ любовъ и адмирация, да се порадвате наредъ съ насъ на нашата свобода въ Добруджа и на свободата на Дунава, чистѣ още отъ торпелитѣ на ромѣнитѣ и стрѣбитѣ замислени въ „Дунавската конференция“ въ Парижъ.

Прѣизпълнени сме съ вѣрата, че ще кажете на свѣта истината по нашето обединение съ Добруджа и Македония. Жалъ ни е, че не можахме да се здрависаме съ васъ и на земата на родна Добруджа, за да запитате непосредствено искреността и здравия разумъ на хумитѣ на г. Обердорфъ: „Германскитѣ голѣми интереси искатъ голѣма и териториално обединена България“.

Сѣга, пакъ като вземете въ рацѣтъ си вашия мощенъ инструментъ, пожелаваме вамето възхищено перо да разнася на четѣре страни защитата на българската и сѣмлюна истини!

О Т Ъ И В И

Една неправда.

Добруджа изпита естествениятъ сѣмлюници на войната: — пожарѣтъ и разрушението. Слѣдъ като въ продължение на повече отъ три години тя бѣ плачкосава отъ една безправна чужда държава, най-послѣ, прѣдъ замислането на Ромѣния въ войната, тя даде на своя подлестникъ и послѣднитѣ си жизнени сокове. Отгълчени бѣха нѣколко десетки хиляди отъ нейното работоспособно население и задигатѣ бѣше почти всички ѝ работенъ добитѣкъ. Ромѣнитѣ оставиха Добруджа оголена и сѣмлюна.

Въпрѣки най-добрата воля на останалото население, миналата година не можа да бѣде засѣта всичката работна площъ, зането липсваше добитѣкъ и работни рацѣ. Озвѣтъ отгълчениитѣ, Добруджа даде на родната армия всичко годно за защита на отечеството.

Съ новитѣ наредби за облагане съ данѣкъ земата въ Добруджа не се държи никакъ сѣмля за тѣя обстоятелства и факти. Напротивъ прокарва се тенденция на нееднакво третиране българскитѣ данъкоплатци, което може да послужи за много опасенъ прецедентъ въ бъдаще. Сѣмлюната финансова наука не търпи подобна фаворизация на отдѣлни сѣмлюни; тя се стрѣмъ да свѣде данъчния товаръ къмъ единъ общи норми.

Прѣдъ заграването на южна Добруджа отъ ромѣнитѣ, данѣцитѣ се събираха по ония размѣри, които днесъ сѣмля въ сила въ старитѣ прѣдѣли на България. Въместо да се възстановятъ на право, пѣщо което не би съставлявало особенъ трудъ при наличността на законитѣ въ голѣмата си частъ български данѣчни книги, въ Добруджа сега се възведатъ единъ данѣчни норми, които тройно и четворно прѣвземаватъ прѣшнитѣ. А зането това изключително третиране на добруджанцитѣ? Тѣ сѣмлюно не сѣмля го заслужили; напротивъ, иматъ всако основание да искатъ да бѣдатъ третирани наравно съ доверашнитѣ си сѣмлюноотеници отъ стара България.

Единъ бѣгълъ примѣръ. Земата, на която може да се сѣмля пшеница, овенѣтъ, царевича и др. есенни и пролѣтни посѣви, както и изкуственитѣ и естествени ливади, днесъ се облага съ 1 лв. на декаръ, безъ врѣхнитѣ, които достигатъ почти $100/100$, като се вземе прѣдъ видъ, че въ цѣла Добруджа се практикува системата на угаренето, слѣдва да се извади заключението, че фактически житнитѣ култури се облагатъ съ 4 лева на декаръ дѣйствително засѣтата земя и то при нормални условия, каквато обаче не сѣмля днешнитѣ. А това е прѣкомѣрно.

Налага се, Финансовото министерство да се занимае наново съ въпроса и да облекчи положението на добруджанци, които въ тежкитѣ врѣмена, които прѣживѣха и прѣживаватъ, заслужаватъ да бѣдатъ економически подкрепени отъ държавата. Да не се изпука изъ прѣдъ видъ, че тѣя годишната реколта бѣше една отъ слабѣитѣ и едва покри разносѣнитѣ по обработването на земата.

Изъ чужбина.

(Н. Т. А. и радиотелеграфа).

Положението въ Русия.

Вена. По поводъ извѣстията на агенцията Райтеръ, досежно прѣдложението на Русия за примирие, вѣстницитѣ повстатиратъ, че извѣстието не изглеждало невѣроятнo, касателно нашия отговоръ, който трѣбба да дадемъ, той е ясно очертанъ отъ поведението, което съблюдаваме до сега и отъ многократнитѣ ни декларации. „Фрекценбладъ“ пише: Подобно прѣдложение може да бѣде само сигурно, че ще срѣщне нашия симпатиченъ приемъ. Ще трѣбба да се знае само, дали прѣдложението съдържа условия и дали тѣ сѣмляни и съобразни съ обявенитѣ отъ насъ принципи. Въ случай, че нѣма никакви условия или тѣхъ условия сѣмляни, ние не ще направимъ никакви прѣчи за осъществяването на руското прѣдложение.

Петроградъ. Продоволствието е напълно разстроено. Гладѣтъ е прѣдстоящъ.

Ворлинъ. Вѣстницитѣ очакваѣ извѣстието на агенцията Райтеръ, досежно руското прѣдложение за примирие, увѣрватъ, че това прѣдложение ще срѣщне най-добро съвѣстно и най-примирително проучване отъ страна на Германия. Споредъ вѣстницитѣ клубъ на германскитѣ социалисти ще направи въ камарата интерпелация, за да знае, дали правителството е готово да упражни влияние върху главното командване и послѣдното да приеме примирително и евентуалното прѣдложение за започване на мирни прѣговори.

Амстердамъ. На „Райтеръ“ съобщаватъ отъ Петроградъ: Троцки отправи до прѣдставителитѣ на сѣмлянието едно писмо, съ което нѣмля съобщава за съставянето на новото руско републиканско правителство и иска отъ тѣхъ да взематъ актъ отъ прѣдложението за примирие и демократически миръ, одобрени отъ всеруския конгресъ на свѣтитѣ, като формално прѣдложение за незабавно примирие на всички фронтове и за почване незабавно прѣговори за миръ. Троцки заявява въ писмото си, че това прѣдложение е било отправено едновременно до всички воюващи народи.

Конгреса на селянитѣ рѣши да се прѣмѣсти въ Могилевъ, понеже се опасява отъ нахѣсата на болшевикитѣ.

Министра на морината Вердоевски подаде оставката си. Троцки съобщава, че тайната дипломатическа кореспонденция, която се намира въ неговѣ рацѣ, ще бѣде веднага обнародвана.

Стокхолмъ. Кореспондента на шведската телеграфна агенция съобщава отъ Хапаранда: у водители на контра-революционното сѣмляние Пуринкевичъ е нѣмляно едно писмо до Каледитѣ, въ което се описва отчаяното положение въ Петроградъ. „Новая Жизнь“, съобщавъ, че бившиятъ министръ на войната Верховски пристигналъ въ главната квартира на главнокомандующия. Сѣмляниятъ вѣстникъ съобщава, че централниятъ извѣстителенъ комитетъ позволилъ излизането на всички вѣстници, съ изключение на „Рѣчь“, „Новое Времѣ“ и нѣколко други вѣстници.

Копенхагенъ. Чуждестранниятъ делегатъ на пресата на болшевикитѣ получилъ отъ Шведската граница една официална телеграма отъ Петербургъ, споредъ която рускиятъ Главнокомандующъ Генералъ Духонинъ е билъ арестуванъ, зането отказалъ да посредничъ на фронта за сѣмлюване на примирие. Правителството е дало разпореждане до различнитѣ армии на фронта да започнатъ сами прѣговори за миръ по цѣлия фронтъ.

Съобщение на Петроградската агенция. Комисарѣтъ на вѣстницитѣ работи С. Троцки е съобщилъ на дипломатическитѣ прѣдставители на неограничитѣ държави за взетите мѣрки по сѣмлюване на примирително. Съобщението казва, че желанието за веднагашното сѣмлюване на мира е искане на всички воюващи страни.

Копенхагенъ. Споредъ официална телеграма отъ Петроградъ на страната на болшевикитѣ стои цѣлата армия и флотата, цѣлата сѣмлюна, западна и юго-западна частъ на Русия съ градоветѣ Петроградъ, Москва Харковъ и Киевъ.

Кюльмъ. „Кюльмше Цайтунгъ“ се научава отъ Верлинъ: на „Дейли Нюзъ“ съобщаватъ отъ Петроградъ, че на телеграмитѣ на свѣтитѣ, съ които се иска миръ, Германия отговорила съ декларация, че тя може да прѣговори съ Русия само слѣдъ възста-

повишаването на монархията или следъ свикването на учредителното събрание. По само себе си се разбира, че германското правителство не е правило подобна декларация по вътрешните работи на неприязнителни държави. Това биде заявено открито и ясно от компетентно място.

Верия. „Танъ“ съобщава, че генералъ Муравевъ, началникъ на Петроградскитъ войски, подаде оставката си. Той ще състави въоръжено „специаленъ корпусъ“, за да отиде срѣщу Каледина.

На „Танъ“ съобщаватъ отъ Токио: бунтове са избухнали въ разни сибирски градове. Вѣстки телеграми, изпращани отъ градовете на изтокъ отъ Томскъ, били спирали. Волновити въстаници заели пощитъ и телеграфитъ. Стапали боеве изъ улицитъ въ разни градове. Много японци напуснали Сибиръ.

Амстердамъ. Споредъ единъ туламоу вѣстникъ, английскитъ вѣстникъ „Таймсъ“ се научава отъ Петроградъ съ дата 21, че петроградскитъ съветъ рѣшилъ да поддържа болшевикитъ въ отъказа имъ да се съгласатъ съ искането на убрѣнитъ социалисти за коалиционенъ кабинетъ. Положението на западния и юго-западния фронтове било критическо. Войскитъ били изтощени и страдали отъ липса на храна и зимни дрехи. Петроградскитъ войски искали да се прекрати гражданската война и да се състави кабинетъ. Въ южна Русия положението на бѣдната класа било по-добро. Соленици изпращали значителни количества храни на юго-западния фронтъ, който симпатизиралъ на старото правителство.

Царя и студентския пансионъ. Виена. Царятъ на българитъ подарилъ една сума отъ 20,000 крони на австрийското дружество за създаване и поддръжане на пансиона за български студенти въ Виена, по случай учредяването му.

Епидемия въ френския кабинетъ. Парижъ. Министърътъ на блокадата г. Жофаръ подаде оставката си по здравословни причини. Министър-председателя г. Блемансо повика за министъръ на блокадата г. Жоурноу, който прие този постъ.

Копенхагенъ. „Националь Тидингъ“ се научава отъ Петроградъ: управляющия и-мото на продоволствието прѣдаде на комитетитъ на съвета една телеграма отъ фронта, която описва страшната осакатилост тамъ. Последнитъ запаси отъ сухари били вече изчерпани. Всеки денъ пристигали все по-малко храни. Ако положението не се подобри, скоро катастрофата щѣла да бѣде неизбежна.

Виена. По поводъ извѣстията на мордъ Сесилъ досежно положението въ Русия, „Reichspost“ пише: когато Италия и Ромъния напуснаха съюзницитъ си и въоръжено ги нападнаха въ тилъ, тѣ бидоха поздравени въ Англия, като изпълняющи славенъ подвигъ. Сега, когато единъ народъ загива подъ врѣмето на договорнатъ си задължения, следъ като плати грѣшката си съ нечувани жертви и се отказва отъ договоритъ си Англия окачествава това като грозно прѣстѣпление. Руския народъ може да се утѣши, тъй като въ историята на Англия се намиратъ много прилики на неостанави съюзницитъ си всрѣдъ войната и склочване сепаративенъ миръ. Хората, които са по настоящемъ на власт въ Петроградъ, могатъ да почерпятъ урокъ отъ поведението на Англия.

Изъ чуждани и нашия початъ.

Прѣсѣдването на еврейтѣ въ Ромъния.

Въ Ромъния гонението противъ еврейския елементъ продължава. Ромънската чокоева олигархия, която винаги е прѣсѣдвала всичко еврейско, не прѣстава да упражнява своята варварщина и днесъ, когато хиляди евреи проливатъ кръвта си на бойнитъ полета заради нея и когато стотици еврейски семейства въ варварска Ромъния се облачатъ въ трауръ за падналитъ нѣмъ бащи и синове. Ромънското правителство, като награда за многобройнитъ еврейски жертви, които полагажкоститъ си въ кървавитъ полета, за да запазятъ цѣлостта на тази разпадала държава, спомага, щото ромънската войска и неспазанитъ тѣлни да вършатъ погроми надъ еврейското население и да безчестятъ еврейскитъ жени и дѣцери, които са изпитали мъжестъ си, братата си и бацитъ си по бойнитъ полета.

Цѣла Ромъния се е обърнала на единъ истински адъ за еврейския народъ. Въ всички ромънски грахъ всѣкидневно се извършватъ нови вѣрства надъ еврейтѣ и се избиватъ новини хора подъ прѣлогъ, че тѣ са причина за ромънския разгромъ. Всѣкидневно ромънски подпалвачи запалватъ еврейскитъ къщи заедно съ обитателитъ имъ, като прѣдварително ограбватъ

всичко оное, което има извѣстна стойност. Изъ ромънскитъ улици и помета се считатъ тѣлни отъ хора — евреи, които бѣгатъ отъ ромънскитъ издевателства.

Тѣ ромънски вѣрства накарала и зацѣла европейската преса да се обади; ромънското правителство се помъчи съ едно комюнике да опровергае извѣстията въ печата злодѣйства. То най-категорично отрича онова, което на всѣко дѣте отъ Ромъния е извѣстно, то се мѣчи да прѣкрие по най-бесраменъ начинъ своя позоръ, и твърди дори, че еврейтѣ въ сегашно врѣме живеели въ Ромъния единъ спокоенъ животъ, че еврейтѣ никой път не са били по добръ третирани, отъ колкото понастоящемъ, и че на еврейтѣ ще се дадатъ сацитъ права, каквито са се дали на еврейтѣ въ Русия.

По-нататѣкъ ромънското правителство казва, че случката въ Бакоа била много прѣувеличена, че били обесени 34 евреи подъ прѣлогъ, че са „прѣдатели“ на ромънската войска, че тѣкой си еврейски равинъ отъ Одеса ходилъ нарочно да протестира по този поводъ въ Бакоа и следъ като се утѣрилъ въ виновността на осакатѣ на смъртъ рѣшенъ, равина казалъ, че нѣма за какво да прѣтвдира въ полза на едновѣрцитъ си. При все това, утѣрва ромънското правителство, по-голямата частъ отъ осакатѣ били помилвани. Съ това то искало да докаже, че било далечъ отъ мисълта да прѣсѣдѣва еврейтѣ.

Това ромънско комюнике накарало водителя на ромънскитъ социалисти Д-ръ Йр. Раковски, който по настоящемъ се намира въ Стокхолмъ, да излезе въ печата и да заклейми ромънското правителство за неговитъ безсрамни лъжи. Въ руската преса има впечатани официални ромънски документи, които показватъ, колко жестоко са прѣсѣдѣвани еврейтѣ въ Ромъния, както отъ военнитѣ, тъй също и отъ административнитъ власти.

(Работнически вѣстникъ).

Г л а с ъ т ъ НА ДОБРУДЖАНЦИТЪ.

София Министру Прѣдседателю,
копие Прѣдседателю Народното Събрание.

Съ тугице отъ възнене сърдце посрѣщаме извѣстията въ народното събрание на 31 октомври и съ присърбне констатираме, че имало дипломатически спорове за откъсването на Златна Добруджа отъ България.

Ний жителитъ отъ с. Тестемелъ, Коджаланско, заявяваме прѣдъ цѣлъ свѣтъ и прѣдъ българскитъ народни прѣдставители, че жѣлаемъ присѣдиняването на цѣла Добруджа къмъ майка България и че никогата нѣма да позволимъ да стѣпн чужди врагъ върху хилядитъ български гробове.

За жителитъ на с. Тестемелъ, Черковно-училищнитъ настоятели: Михаиловъ, Н. Митевъ, Д. Митевъ, Ивановъ и Райковъ.

София Министру Прѣдседателю,
Копие Прѣдседателю Народното Събрание.

Следъ 38 годишно робство подъ тиранически ромънски режимъ, у насъ българския духъ не угасна, националното ни съзнание не изчезна. Освободени днесъ, ние сме неприяно изненадани отъ извѣстията на М-ръ Прѣдседателя за спора за добруджанския въпросъ. Цѣло село Вейдаутъ се вълнува прѣдъ мисълта на новозаробяване на Добруджа. О, това не ще стане — по скоро ще взмремъ въ революционна борба, но не искамъ ромънския диктаторъ да ни яздѣ. Ние, добруджанци, сме наситени на робство — най-настоятелно искаме свобода.

Немашта Добруджа, прѣдъ 1878 г. тебъ Русия освободи, за да те подари на Ромъния; днесъ майка България ти дари свободата, за да допустне спорността на добруджанския въпросъ.

Какъто на съюзнитъ нѣмъ държави, какъто на цѣли свѣтъ, че Добруджа до Дунава не може да принадлежи освѣтъ на ролата на насъ, добруджанцитъ, и на Майка България, нашата освободителка, къмъ която 38 години очаквахме за помощъ.

Отъ името на 350 чисто български семейства отъ Вейдаутъ, потомци на добруджанския герой Ст. Караджата, искаме още сега прѣсѣдиняването на Добруджа къмъ нашето отечество България, очистиане на етапната зона отъ чуждо влияние и незабавно възвѣдане българско административно и военно управление.

Нека дипломатията на нашето Отечество България най-настоятелно иска отъ Германия, Австрия, Унгария и Турция да признаватъ правото на Добруджа за свободенъ животъ и изродната ни воля — окончателно присѣдиняване на Добруджа къмъ България — жѣлаемъ не само на българи, но и на мнозина турци, татари, руси, липовани, дори и на откъпани румѣни.

За насъ, добруджанцитъ, борбата тепърва започва. Като си основаваме мѣстентъ комитетъ на Добруджанския Народентъ Съвѣтъ, високо заявяваме, че сме готови да се боримъ до край, дори съ сръдствата на революционна борба, за да не допустнемъ мръсния ромънецъ да сѣверни бащиниата ни.

Вейдаутски Мѣстентъ Комитетъ на Добр. Нар. Съвѣтъ.

Прѣдседателъ: Г. Ковачевъ
Членове: П. Василевъ и Ст. Александровъ.

София Министру Прѣдседателю.

Събрали днесъ 1500 души българи отъ най-сѣверния край на Добруджа, като обсадихме извѣстията Ви прѣдъ нареденото събрание по пѣвакъ споръ за нашия край, единогласно рѣшихме да Ви помолимъ да се застъпнитъ най-енергично за нашето обединение съ Майка България и не допустате нѣво робство на най-раздолюбивитъ българи — добруджанци и явяването на нови революционери като Караджата, Левски и нови стрѣсенни на Балканитъ. Ний сме твърдо рѣшили подъ никакъвъ начинъ да не допустнемъ възвръщането на ромънското владичество въ свободния ни вѣче роденъ кътъ.

Също моламъ и Ви да нѣмате двоумение и не допустате изтрѣгване Добруджа отъ рацѣтъ на майка България.

Опълномощенъ отъ събранието
Катайски общ. кметъ: Велико Атанасовъ.

София
Прѣдседателю Народното Събрание.

Извѣстията на Г-на Министру Прѣдседателя, че имало дипломатически споръ за добруджанския коридоръ, дългоко позвѣриха и развѣнуваха всички добруджанци, които едва отървани отъ ромънския гнетъ и стоплени въ обятията на Майка България съ трепетъ чуватъ колебливъ гласъ отъ тамъ, отъ вѣдѣто черпейки сила отъ нашето единодушие и настойчиво искане трѣбва да се застъпнитъ най-сериозно за присѣдиняването на Добруджа къмъ България.

Итакъвайки това отъ името на 1500 души отъ най-сѣверния добруджански край, Ви молимъ да заинтересувате г-да народнитъ прѣдставители и подъ никакъвъ начинъ да не се допуца раздѣлата на Добруджа отъ България. Ние сме непоколебимо рѣшили да не допусаме възвръщането на ромънското владичество.

Опълномощенъ отъ събранието
Катайски общ. кметъ: Велико Атанасовъ.

София
Министру Прѣдседателю.

Споръ за Добруджа не може да има — Тя е българска. Ние заявяваме на цѣлъ свѣтъ, че не признаваме друга власт освѣтъ българската.

За жителитъ на с. Фрикапей, Тулчанско,
Кметъ: П. х. Великовъ.
За Черковно училищното настоятелство,
Прѣдседателъ: А. Поповъ.

София
Прѣдседателю Народното Събрание.

Като поздравяваме въ Вашето лице народното прѣдставителство, молимъ да се застъпите най-енергично за нашата кауза — присѣдиняването на Добруджа къмъ майка България. Ние сме рѣшили съ цѣлата ни всичко да не допустнемъ възвръщането на нашиятъ подтисница.

За жителитъ на с. Фрикапей, Тулчанско
Кметъ: П. х. Василевъ.
Прѣдседателъ на Черковно-училищното
настоятелство: А. Поповъ.

София
Министру Прѣдседателю.

Съ горестъ узвяхме, че още не е уредено присѣдиняването на родния ни кътъ къмъ България и е възможно възвръщането на укързания ромънски режимъ.

Ние, като се радваме на свобода, дадена ни отъ юначнитъ ни български синове, искаме присѣдиняването ни къмъ нашата освободителка България. Ще защитимъ съ всички сръдства родния си кътъ отъ чужди посѣтателства и не ще допустнемъ възвръщането на ромънското владичество, подъ което сме тъкани 40 години.

Надѣемъ се, Господи, Министре, че ще вземете подъ внимание нашиятъ чувства и жѣлания и ще употребитъ всички усилия за осъществяването на нашата и на всички българи мечта — обединението ни съ България.

За мѣстни народентъ комитетъ въ с. Иванъ Чешме, Кюстенджепско: Дим. Минковъ.

София
Прѣдседателю Народното Събрание.

Съобщението на министру-прѣдседателя въ нашата досѣжно вѣнакъ дипломатически споръ за сѣверна Добруджа ни изненада. Споръ въ съюза за дѣлностъ на падѣлима земя! — Това не трѣбва да се допусне.

Заявяваме най-тържественно прѣдъ цѣлъ свѣтъ, че ний добруджанцитъ нѣма да приемемъ никога една нова политическа търговия съ насъ.

Може ли Ромъния безъ Добруджа или не, ний не знаемъ, но ний знаемъ едно: безъ България не можемъ. Нима следъ 38 годишно най-позорно робство подъ ромънски изключителенъ режимъ и следъ добитата вече свобода съ толкова жертви, може да има споръ, кол трѣбва да бѣде Добруджа? Ний сме дѣла на майка България и никога вече не ще приемемъ да живѣемъ откъпани отъ майка си. Това е нашата воля.

Надѣемъ се, че всички народни прѣдставители, ще съдѣйствуватъ съ всички сили и сръдства на нашия идеалъ, който е такъвъ и за цѣла български народъ. За българитъ отъ Меджидие: Митевъ.

София.

Министру Прѣседателю,
копие Прѣседателю Народното събрание.

При даденитѣ жертви и постигнатия успѣхъ отъ българското оръжие, прѣстатно е да се допуца нѣкакъвъ дипломатически споръ за присъединяването на Добруджа къмъ майка България.

Заявяваме, че по никакъвъ начинъ не ще допустимъ вражески кракъ да стѣпнѣе отъ Дунавъ. За населението въ с. Горни-Чамурлия, Прѣседателъ на мѣстния комитетъ:

Георги Георгиевъ.

София.

Министру Прѣседателю.

Вашето съобщение въ парламента за вѣжливъ споръ, досѣга Сѣверна Добруджа, възбуди у насъ най-дѣлска тѣжа.

По тоя случай дължимъ да Ви заявимъ, Г-не Министре, че ний никога не сме мислили да се дѣлимъ отъ майка България и, че отправяме нашия най-силенъ протестъ томува, който оспорва или ще оспорва правото ни на обединение съ България.

Нена знаятъ всички, които сѣк противници на пълното ни национално обединение, че ний добруджанцитѣ никога нѣма да допустимъ възвръщането на румънската властъ тукъ; че прѣвъ трупотѣ ни трѣбва да миватъ тѣзи, които искатъ да ни наложатъ огарото положение.

Ний сме българи, живѣемъ на българска земя и подъ българска властъ желаемъ да си останемъ.

За българитѣ отъ Меджидие: Митевъ.

7 АВСТРИЙСКИ ВОЕНЕНЪ ЗАЕМЪ

5 1/2% държавенъ заемъ по 92'50 крони
освободенъ отъ налози

1 1/2% държ. съкровищния бонове по 94'50 крони
освободенъ отъ налози

Подписчикътъ получава 1/2 възнаграждение освѣтъ това, при почитаемия държавенъ заемъ — едномѣсечно лихвено възнаграждение.

Държавниятъ заемъ ще бѣде изплатенъ прѣвъ годинитѣ 1923 до 1957 прѣвъ погашение.

Държавниятъ съкровищни бонове ще бѣдатъ изплатени нанѣ августъ 1926 год.

Подписката продължава
отъ 5 ноември до 3 декември 1917 година.

4-10.

Географически наброски

р. Брента.

Брента е голѣма рѣка въ сѣверна Италия, която старитѣ римляни назовавали Medoacus majog. Та извира въ околноститѣ на върхътъ di Lagogel, на 30 км. сѣверо-източно отъ Тренте, въ австрийскитѣ Тироли. Тече на юго-западъ до езерото Колдоначо, послѣ се изсичава сѣверо-източно, прѣтупва се къмъ юго-изтокъ и описва една кривина прѣвъ Левичо, Борго, Гриньо, Примпано, Чивоне и Валстана до Басано (110 м. височина), гдѣто слиза въ полето и се отправя къмъ югъ. Отъ Дого тя взема посока право къмъ изтокъ до морето. Частта отъ високата долина, която принадлежи на Австрия, се нарича Val de Sugana. Капризвобуяна, Брента се втичае пѣкото въ морето при Фюзия, на 10 км. юго-западно отъ Венеция, но нейнитѣ наноси зацупаха каналитѣ и заразяха атмосферата. Падуанцитѣ бѣха заинтересувани да направятъ, щото рѣката да тече по възможностъ най-прѣпо къмъ морето, за да понижатъ нивото ѝ, а слѣдвателно и да попрѣчатъ на наводняването на своята низка долина, обаче венецианцитѣ, за да поддържатъ дълбочината и чисто-

тата на своитѣ лагуни, настоявали да се отвѣдѣт водитѣ, колкото е възможно по-надалечъ къмъ юго-изтокъ. Това несъгласие въ интереситѣ бѣ дадо въ XII и XIV столѣтия мѣсто на истински борби. Когато венецианцитѣ станаха господари на цѣлото крайбрежие, вѣлочно и Падуа, тѣ прокопаха за рѣката едно изкуствено устие, по послѣ още друго такова, (Брента нова и най-нова), по такъвъ начинъ, щото рѣката да забикала всички лагуни и да се влива въ Адриатика при Брондоло, на 4 км. сѣверно отъ Адидже и 80 км. южно отъ Венеция. Но полеме течението на рѣката бѣ значително продължено, нейното легло се подигна и нейнитѣ брѣгове често бѣха въ невъзможностъ да одържатъ водитѣ. Тогава се прибѣгна къмъ сксяването на канала съ 20 км. и се направи рѣка да се влива, противно на това, което прѣпорѣчваха по-големата частъ географитѣ, при Чловия. Дѣйствително по тоя начинъ земеделѣнитѣ спечели 30,000 хектара работна земя и бѣде прѣмахната опасността отъ наводненията, обаче риболовнитѣ бѣдоха разорени и блатната треска се възпрѣдно много увеличи.

Въ Брента, чийто тѣчение е 180 км. (отъ които 90 км. плавателни), се влива отъ дѣсно р. Бачиглионе която пох Виченца и Падуа. Нейния срѣденъ дебитъ е 56 куб. м. въ секунда, а 900 въ най-силното течение. Тя заема единъ водещъ басейнъ отъ 4000 кв. км. Въ врѣме на първата империя, тя бѣ дала името си на орага Брента, съ сѣдалище градъ Падуа.

гр. Азиято.

Азиято се намира въ провинцията Виченца (Венецианско, сѣверна Италия) и е сѣдалище на околията на седемтѣхъ общини. Това малко селище, разположено на сѣверната граница на Италия, е една стара германска колония. Той господарува надъ долината на Вачиглиано. Въ него се фабрикуватъ сламени шапки. Има 5—6000 жители.

Хроника

Милъ привѣтъ.

Берлинъ, 20 октомври 1917 г.

До Господину Прѣседателю на Централния Добруджански Народенъ Съвѣтъ.

гр. Бабадагъ (България).

Многоуважаемий Г-нъ Д-ръ Огняновъ, Благодаря Ви сърдечно за изпратената телеграма и Ви моля да бѣдете утѣрени, че германския народъ единодушно стои задъ думитѣ на Кайзера, които той произнесе въ София, а именно обединението на всички българи съ намъ съюзния български народъ ще бѣде резултатътъ за тая свѣтлова война.

Съ почтено уважение, Вашъ прѣдани

Д-ръ Густавъ Страземанъ
(депутатъ въ Райхстага).

Благодарностъ. Черковно-училищното настоятелство на с. Бейдаутъ, Кодаганска околия, изказва своята най-голяма радостъ и благодарностъ на Г-нъ Генералъ Загорски, бившъ учителъ на сѣщото село, за посѣщението на нашея народно училище „Георги С. Раковски“ и за подаренитѣ отъ него 60 лв. помощъ за бѣднитѣ ученици.

Съобщение на кооперацията въ Бабадагъ. Управителния съвѣтъ на Бабадагското Кооперативно-потребително дружество „Добруджа“ извѣства на интересующитѣ се, че записването членове на дружеството става въ магазинъ на Иванъ Ж. Ивановъ отъ друж. касперъ Иванъ Христовъ.

Членъ на дружеството може да бѣде всѣки пълнолѣтенъ гражданинъ или гражданка — глава на домакинство.

При записването се внася отъ 20 до 600 лева; —стейността на 1 до 30 дѣла (акции) отъ по 20 лв. всѣки и по 2 лева прѣдварителенъ вносъ.

Срѣщу внесениѣ суми каспера издава квитанции. Желателно е да се побѣзза съ записването, за да може дружеството по-скоро да започне да доставя за членовѣтѣ си хранителни и други продукти отъ първа необходимостъ.

Неосвободени военноплѣнници — добруджанци. Въ бр. 65 на в. „Добруджа“ съобщихме, че нѣстина отъ плѣнници добруджанци — българи още не сѣ освободени отъ съюзнитѣ армии. Така напр. въ плѣнническия лагеръ въ Тулачъ, западна Германия, нѣмаме има още около 50—60 души, които чакатъ своето освобождение. Между тѣхъ се намиратъ:

Иванъ Петровъ, мл. подофицеръ отъ 73 п. полетъ, 10 рота.

Иванъ Петковъ, родникъ отъ сѣмния полетъ, 5 рота. Стоянъ Желѣзовъ, редникъ отъ 10 коненъ полетъ, 3 ескадронъ.

Учебници за добруджанскитѣ училища. Въ книжния складъ на фонда „Добруджа“ приспѣгнаха буквара и всѣки учебници и учебнически потребъ за първоначалнитѣ училища. Учителитѣ, които сѣк направяла по-рѣчки, да се явятъ и си ги получатъ.

„Обединение“. Сборникъ отъ 22 свѣрѣмѣни патристични, походни и други пѣсни отъ Ад. Крестевъ, Д. Христовъ, Д. Геновъ и Д. Ралевъ, издание на Вар. Печатница на фонда „Добруджа“ — Бабадагъ.

пенската дѣтска музикална книга, се получи. Цѣна 2'50 лв. Прѣпорѣчваме го като добро помагало на т.г. учителитѣ отъ първоначалнитѣ училища и ръководителитѣ на хорветѣ.

Юбилей. На 23 того офицеритѣ и поѣнницитѣ отъ 11 маршеви полетъ сѣ отпразднували на фронта 30 годишния юбилей на полковния си командиръ г. Полковникъ Иванъ Петровъ. По тоя случай сѣ били произнесени пламени рѣчи, въ които сѣ били напоменени подвизитѣ на полка при Амударъе, Казиче, Топракхисаръ, Милчово, Черна, Гречи, Мачинъ и пр.

Единъ военникъ сѣ прости, по твърди думи изразилъ готовността на винитѣ да вѣншатъ, ако стане нужда, нови славни дѣла въ историята на полка. Неговитѣ слова възбудиха възторгъ и умиление.

На юбилея бѣхъ поднесенъ единъ художественъ изработенъ адресъ.

Посилване продуктитѣ въ България. Споредъ свѣдѣния на Дирекцията за статистиката процентното увеличение стойността на консумираниѣ хранителни продукти въ България за периодъ отъ 1905—1907 г. е било, както слѣдва: жътото 1917 год. сравнително 1905 год. се е увеличило съ 207 1/2%, царевичната съ 267 6/10%, фасулътъ съ 450%, картофитѣ съ 558 3/10%, зеленчуцитѣ съ 652 9/10%, лукътъ съ 467 2/10%, други зеленчуци 981 8/10%, оризъ съ 377 3/10%, месото съ 389 6/10%, захарта съ 175 9/10%, овоциата съ 465 2, солта съ 156 7/10%, кафе съ 977%, млѣко съ 151 6/10%, масло съ 554 4/10%, или общо посилването е съ 347 1/10%.

Покупателно отдѣление. При дирекцията за стопанския грижи и обществена прѣдвидливостъ е учредено покупателно отдѣление, което е въ свръзка съ сключенитѣ съ договоритѣ, сключени со нашитѣ съюзници. Новото отдѣление е вече утвърдено отъ министерския съвѣтъ.

Книги за читалищата и училищнитѣ библиотеки. Въ книжния складъ на фонда „Добруджа“ приспѣгнаха и ще се раздаватъ даромъ на читалищата и училищнитѣ библиотеки 79 номера прочитни книги и 2 картини.

Главнитѣ учители и прѣседателитѣ на читалищата да изпратятъ приемчиди съ разписки за получаването имъ отъ книжния складъ въ гр. Бабадагъ.

ПОСЛѢДЕНЪ ЧАСЪ

Послѣднитѣ ни свѣдѣния отъ руския фронтъ гласятъ, че много неприятелски руски дивизии сѣ вече влѣзли въ непосредствени прѣговори за прѣмирие.

Добруджанци, наметъ се отъ прѣдатели и шпиони. Пазете се отъ онеи, които услужватъ на враговетѣ на нашия вѣрнъ четворнъ съюзъ!

Книженъ Складъ на фонда „ДОБРУДЖА“

Приспѣгнаха въ склада въ голѣмо количество слѣднитѣ книги:

Учебници:

1. Букваръ и първа читанка отъ М. Влайковъ
2. „Съобщения“ М. Господиновъ
3. Читанки за III и IV отдѣл. отъ Т. и М. Влайковъ
4. „За III отдѣление“ отъ Г. Валтадишевъ
5. „III и IV отдѣл.“ отъ Г. Стояновъ и Хр. Тодоровъ
6. Сѣтанки за II, III и IV отдѣл. отъ А. Борлаковъ
7. Отечествознание за IV отд. отъ М. Влайковъ
8. Природознание за III и IV отд. отъ А. Борлаковъ
9. Законъ Божи за II, III и IV отд. отъ Богомилъ
10. Евангелии управл. за II отд. отъ Карагюзевъ

Ръководства за учители

1. Практиката на прѣвъ I и II учебна година отъ д-ръ В. Мановъ
2. Сборникъ за дѣтски забавъ, ч. I и II отъ Д. Бойковъ
3. Практиката на природознание въ III отд. отъ А. Борлаковъ и Юрд. Савовъ
4. Утра и вечеринки отъ Ив. Андричичъ
5. Упатвания къмъ буквара и читанката отъ М. Господиновъ и М. Д. Николовъ.

Дѣтско четиво

1. Сп. „Звѣздича“ — отдѣлни книжки.
- 2) Библиотекъ „Дѣдови и бабини приказки“.

Канцеларски и учебнически потребъ

Дневници съ материали книги. Учебнични бюджетни бланки. Приходни, расходни и квантитативни книги. Разни видове тетради, моляни, пера, мастила, лѣнцове и др. Разни форшукари и бланки за общипескитѣ и войсковитѣ канцеларии.

Известъ на народнитѣ дѣлци, портретитѣ на цари и пр.

Добруджанци! фонда „Добруджа“ о прѣдизна-чепъ изключително за националната ни cauza.

Директоръ Драгомиръ Начовъ.